

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
WYDZIAŁ KOMPOZYCJI, DYRYGENTURY, TEORII MUZYKI I RYTMIKI

Moduł/Przedmiot:	Praktyki ogólnopedagogiczne Praktyki metodyczno-przedmiotowe			Kod modułu:	SP PP1
Koordinator modułu:	prof. zw. dr hab. Anna Kozub			Punkty ECTS:	10
Status przedmiotu:	fakultatywny	Rodzaj zajęć:	ćwiczenia	Ilość godzin:	150
Wydział:	Kompozycji, Dyrygentury, Teorii muzyki i Rytmiki	Kierunek:	Kompozycja i Teoria muzyki		
Specjalności:	Kompozycja Teoria muzyki	Profil studiów:	ogólnoakademicki		
Forma studiów:	stacjonarne	Język:	polski		
Umiejscowienie w siatce godzin: moduł fakultatywny					
Semestr III	45, Z, 3 ECTS	Semestr IV	- 45,Z, 3 ECTS	Semestr V:	I 30, Z, 2 ECTS
Semestr VI:	30, K, 2 ECTS				

Prowadzący zajęcia	<p><i>Praktyki ogólnopedagogiczne</i> - dyrektorzy szkół muzycznych <i>Praktyki metodyczno – przedmiotowe</i> - nauczyciele ze szkół (między innymi): POSM I st. im. H. Wieniawskiego w Poznaniu, ul. Solna 12 POSM I st. nr 2 im. T. Szeligowskiego w Poznaniu, ul. Bydgoska 4 POSM II st. im. M. Karłowicza w Poznaniu, ul. Solna 12 Poznańska Szkoła Chóralna Jerzego Kurczewskiego, ul. Cegielskiego 1 Katedralna Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I st. ul. Filipińska 4 Zespół Szkół Muzycznych w Poznaniu: ul. Głogowska 90, 60-262 Poznań,</p> <p>Wybitni artyści – kompozytorzy i teoretycy muzyki prowadzący <i>kursy, warsztaty muzyczne, wykłady, konferencje</i></p>
Cele i założenia modułu	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie się ze specyfiką szkół muzycznych w kontekście zadań artystycznych, edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych; - poznanie sposobu funkcjonowania szkoły muzycznej, organizacji pracy, prowadzenia dokumentacji; - zrozumienie specyfiki pracy nauczyciela muzyki i innych uczestników procesów pedagogicznych w kontekście rozwoju artystycznego i emocjonalnego ucznia; - nabywanie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą; - konfrontowanie nabytej wiedzy pedagogicznej z rzeczywistością szkolną; - wdrożenie do przyszłej pracy zawodowej; - weryfikacja i zastosowanie zdobytej w trakcie studiów wiedzy i umiejętności pedagogicznych oraz praktyczne

- przygotowanie do pełnienia obowiązków pedagoga ;
- doskonalenie warsztatu zawodowego i artystycznego nauczyciela oraz umiejętności pedagogicznych;
  - przygotowanie do wykonywania czynności nauczyciela: organizacyjnych, dydaktycznych, artystycznych, terapeutycznych (związanych z publiczną prezentacją muzyki) i wychowawczych;
  - dokonanie obserwacji niezbędnych do wyjaśnienia pojawiających na zajęciach zagadnień teoretycznych, artystycznych i metodycznych
  - rozwijanie uzdolnień, zainteresowań i postaw pedagogicznych;
  - wdrażanie do planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć;
  - rozwijanie umiejętności analizy pracy nauczyciela podczas wspólnego omawiania lekcji prowadzonej przez nauczyciela prowadzącego praktykę indywidualną,
  - rozwijanie umiejętności analizowania własnej pracy, jej efektów;
  - rozwijanie umiejętności samodzielnego opracowania planu zajęć oraz prowadzenie zajęć z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i zdolności dziecka/ucznia, także przy użyciu najnowszych technik komputerowych
  - rozwijanie aktywnego uczestnictwa i organizacji działań artystyczno- edukacyjnych
  - obserwacja, pod nadzorem opiekuna, różnych form działalności dydaktyczno-wychowawczych realizowanych w szkołach muzycznych przez nauczycieli, wychowawców, pedagogów i psychologów szkolnych, logopedów, innych specjalistów.
  - doskonalenie własnego warsztatu artystycznego i pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania informacji i materiałów;
  - umiejętność komunikowania się z uczniem, rodzicami i specjalistami uczestniczącymi w procesie dydaktyczno – wychowawczym;
  - poszukiwanie sposobów aktywizowania ucznia do samodzielnej pracy w domu.

Wymagania wstępne

Student podejmujący praktykę pedagogiczną powinien dysponować wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi z zakresu swojej muzycznej specjalności oraz psychologii, pedagogiki, dydaktyki i metodyk specjalistycznych, które nabył na I roku Studium Pedagogicznego.

I tak:

1. w zakresie wiedzy powinien:

- posiadać znajomość warsztatu muzycznego kompozytora i teoretyka muzyki
- znać (w szerokim zakresie) literaturę muzyczną
- znać i rozumieć proces rozwoju ogólnego i artystycznego, socjalizacji, wychowania oraz uczenia się dziecka;
- posiadać wiedzę z zakresu dydaktyki ogólnej i metodyki związanej z edukacją muzyczną;
- posiadać intuicję popartą wiedzą i doświadczeniem z zakresu psychologii muzyki;

2. w zakresie umiejętności powinien:

- znać metody realizacji zadań dydaktycznych, artystycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- samodzielnie dostosować program nauczania do możliwości (zdolności) ucznia;
- samodzielnie ocenić poziom wiedzy muzycznej ucznia, znaleźć rozwiązania rozwijające jego warsztat techniczny;
- posiadać narzędzia do umiejętnego komunikowania się z uczniem, rodzicami i specjalistami uczestniczącymi w procesie dydaktyczno – wychowawczym;
- znajdować niekonwencjonalne sposoby aktywizowania ucznia do samodzielnej pracy w domu i chęci uczestnictwa we wszelkich wydarzeniach muzycznych

3. w zakresie kompetencji powinien:
- cechować się wrażliwością, postawą etyczną i prospołeczną, empatią, otwartością, refleksyjnością i odpowiedzialnością;
  - umiejętnie wspierać stabilny rozwój i wrażliwość ucznia w trakcie pracy nad warsztatem kompozytorskim i teoretycznym,
  - znać mechanizmy opieki nad uczniem w trakcie koncertu czy występu publicznego (rzetelna analiza przyczyn porażki lub sukcesu artystycznego).

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu)	Liczba godzin
Semestr III	
<p><i>Praktyki ogólnopedagogiczne</i> - poznanie w muzycznej placówce edukacyjnej, w której odbywa się praktyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktury, organizacji, sposobu dokumentacji i funkcjonowania szkoły , - planu pracy dydaktycznej, artystycznej, wychowawczej i opiekuńczej - zadań dydaktyczne i wychowawcze innych pracowników szkoły 	15
<p><i>Praktyki metodyczno- przedmiotowe</i> (zajęcia zbiorowe, szkoła muzyczna I stopnia): Hospitowanie zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie - obserwacja - analiza i wnioski końcowe 	30
Semestr IV	
<p><i>Praktyki ogólnopedagogiczne</i> - poznanie w muzycznej placówce edukacyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktury, organizacji, sposobu dokumentacji i funkcjonowania szkoły , - planu pracy dydaktycznej, artystycznej, wychowawczej i opiekuńczej - zadań dydaktycznych i wychowawczych innych pracowników szkoły 	15
<p><i>Praktyki metodyczno- przedmiotowe</i> (zajęcia zbiorowe, szkoła muzyczna I stopnia): Samodzielne prowadzenie zajęć – lekcja pokazowa::</p> <ul style="list-style-type: none"> - student samodzielnie prowadzi zajęcia według scenariusza dostosowanego do poziomu wiedzy uczniów, programu nauczania, zaakceptowanego wcześniej przez nauczyciela przedmiotu; - student wprowadza własne rozwiązania metodyczne, wykorzystując wiedzę własną kreatywność i inwencję; 	30

- po zajęciach student dokonuje wraz z pedagogiem samooceny i analizy: celów zajęć, doboru środków dydaktycznych, metod nauczania i uczenia się, form organizacyjnych, sposobu oceny pracy uczniów, metod pobudzających aktywność dzieci ...itd.	
Semestr V	
<i>Praktyki metodyczno- przedmiotowe</i> (zajęcia zbiorowe, szkoła muzyczna II stopnia): Hospitowanie zajęć: - przed zajęciami prowadzący je nauczyciel powinien podać cele i tematykę lekcji; - po obserwacji zajęć prowadzący praktyki odbywa rozmowę pohospitacyjną ze studentem; - student dokonuje notatek w celu zapamiętania metod dydaktycznych i wychowawczych stosowanych przez nauczyciela podczas zajęć.	30
Semestr VI	
<i>Praktyka metodyczno- przedmiotowa</i> (zajęcia zbiorowe szkoła muzyczna II stopnia): Samodzielne prowadzenie zajęć – lekcja pokazowa: - student samodzielnie prowadzi zajęcia według scenariusza, dostosowanego do poziomu wiedzy uczniów, programu nauczania, zaakceptowanego wcześniej przez nauczyciela przedmiotu; - student wprowadza własne rozwiązania metodyczne, wykorzystując wiedzę, kreatywność i inwencję; - po zajęciach student dokonuje wraz z pedagogiem samooceny i analizy: celów zajęć, doboru środków dydaktycznych, metod nauczania i uczenia się, form organizacyjnych, sposobu oceny pracy uczniów, metod pobudzających aktywność dzieci ...itd.	30

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu)	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	PP1_W02	ma podstawowa wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji muzycznej i instytucjach muzycznych oraz zachodzących między nimi relacjach, celów, podstaw prawnych i funkcjach	A1A_W01
	PP1_W06	wykazuje znajomość podstawowych metod artystycznych, dydaktycznych i wychowawczych, technik, narzędzi i sposobów warsztatowych niezbędnych w procesie nauczania muzyki; jej analizy i interpretacji	A1A_W02 A1A_W05
	PP1_W10	dysponuje wiedzą dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i ich praktycznego zastosowania, uprawniającą do nauczania na poziomie i w zakresie zgodnym z obowiązującymi rozporządzeniami	A1A_W09
Umiejętności (U)	PP1_U01	potrafi tworzyć i realizować z uczniem własne koncepcje kompozytorskie oraz metody dydaktyczne i badawcze stosowane w teorii muzyki. Dysponuje narzędziami do ich wdrażania	A1A_U01

	PP1_U 02	posiada umiejętności dobierania materiału artystycznego i dydaktycznego z wykorzystaniem gruntownej znajomości różnych epok muzycznych, biorąc pod uwagę poziom ogólnego i muzycznego rozwoju ucznia	A1A_U02
	PP1_U 04	posiada podstawowe umiejętności organizacyjne pozwalające na planowanie i realizację zadań pedagogicznych związanych z wybraną sferą działalności muzycznej	A1A_U04
	PP1_U 09	posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych i występów ustnych, dotyczących zagadnień szczegółowych związanych z kompozycją i teorią muzyki, na temat interpretowania muzyki i warsztatu muzycznego, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	A1A_U09
	PP1_U 13	ma przygotowanie do uczenia w zakresie studiowanego kierunku studiów i specjalności na różnych poziomach edukacji muzycznej	A1A_U13
Kompetencje społeczne (K)	PP1_K 01	potrafi gromadzić, analizować i interpretować potrzebne informacje związane z warsztatem kompozytorskim oraz nauczaniem i teorii muzyki	A1A_K01
	PP1_K 02	w działalności pedagogicznej kreuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikające z wykorzystania wiedzy wyobraźni twórczej i doświadczenia pedagogicznego,	A1A_K02
	PP1_K 05	jest zdolny do formułowania własnych sądów i przemyśleń w zakresie tematyki edukacyjnej, artystycznej, społecznej, naukowej, estetycznej i etycznej oraz umie z nich korzystać we własnej pracy artystycznej i nauczycielskiej	A1A_K05
	PP1_K 09	adaptuje się do nowych lub zmiennych okoliczności, które mogą pojawiać się podczas wykonywania pracy w zawodzie nauczyciela	A1A_K01
	PP1_K 10	efektywnie wykorzystuje wyobraźnię, intuicję, twórczą postawę i samodzielne myślenie w obliczu konieczności rozwiązywania problemów artystycznych, dydaktycznych i wychowawczych.	A1A_K03

Metody kształcenia	przygotowanie wstępne do pracy nad zagadnieniami muzycznymi, (wybór środków metodycznych, warsztatowych, ćwiczeń ,charakterystycznych przykładów muzycznych.....)
	praca z tekstem nutowym – dyskusja i analiza
	rozwiązywanie zadań warsztatowych / zagadnień teoretycznych
	rozwiązywanie zadań artystycznych
	praca w grupach -zajęcia teoretyczne
	praca indywidualna – kompozycja
	prezentacja nagrań CD i DVD
	uczestnictwo w warsztatach, kursach muzycznych
	hospitowanie zajęć, obserwacja, analiza, diagnoza
	analiza zagadnień warsztatowych w sztuce kompozycji i w teorii muzyki
	uczenie się w oparciu o znajomość zasad muzyki i kontekstu historyczno - kulturowego
	rozwiązywanie problemów wspólnie z pedagogiem prowadzącym zajęcia i uczniami
	rozwiązywanie zagadnień muzycznych w oparciu o materiały muzyczne prezentowane w TV, radiu, filharmonii, operze.

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu					
		test ewaluacyjny wiedzy(dyrektorzy szkół)	W02	U04	K01		
	samodzielne prowadzenie lekcji - <i>lekcja pokazowa - Punktowa Ocena Praktyk Pedagogicznych</i> (ocena pedagoga)	U01	U02	U04	K01	KO5	K09
	rozmowa, dyskusja, analiza, stosowanie odpowiednich środków metodycznych <i>Punktowa Ocena Praktyk Pedagogicznych</i> (ocena pedagoga)	U01	U02	K01	K02	K05	K09

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:					
		Aktywne uczestniczenie w hospitacjach zajęć i w praktykach ogólnopedagogicznych, współtowarzyszenie w przeprowadzanych zajęciach, aktywna współpraca z pedagogiem, samodzielne prowadzenie zajęć				
	Warunki egzaminu:					
		Lekcja pokazowa - ocena studenta przez pedagoga prowadzącego praktyki w zakresie: - przygotowania do samodzielnego prowadzenia zajęć (znajomość literatury muzycznej) - prawidłowej oceny poziomu umiejętności ucznia (dotyczy kompozycji i przedmiotów teoretycznych) - prawidłowego zastosowania środków dydaktycznych - ocena efektów końcowych pracy z uczniem				
	Inne:					
Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:	
		Dyskusje, analizy, poszukiwanie metod i środków dydaktycznych, warsztatowych wspólnie z pedagogiem prowadzącym hospitacje.	Ocena pracy studenta w ramach hospitacji i samodzielnego prowadzenia zajęć w szkołach muzycznych I stopnia	Dyskusje, analizy, poszukiwanie metod i środków dydaktycznych, warsztatowych wspólnie z pedagogiem prowadzącym hospitacje.	<i>Punktowa ocena</i> pracy studenta w ramach hospitacji i lekcji pokazowej w szkołach muzycznych II stopnia	

NAKŁAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS

		Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne:	90	6
	Konsultacje	30	2
	Suma:		
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Przygotowywanie się do zajęć	20	1
	Przygotowywanie się do ostatecznego zaliczenia/zdania egzaminu		
	Ilość godzin egzaminu		
	Przygotowywanie się do prezentacji w czasie trwania semestru	10	1

	Suma:	150	10
	Inne	Ok.10	
	Sumaryczny nakład pracy:	160	10

Literatura podstawowa

Literatura specjalistyczna z zakresu specjalności oraz:

- Arends R.I., *Uczymy się nauczać*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1994
 Bendl S., *Autorytet nauczyciela-wielki temat dla dzisiejszej pedagogiki*, „Studia z Teorii Wychowania” 2011, t.2 nr1(2), Wydawnictwo Naukowe ChAT, Warszawa.
 Brophy J., *Motywowanie uczniów do nauki*, PWN, Warszawa 2007
 Delors J. (red), *Edukacja – jest w niej ukryty skarb. Raport dla UNESCO Międzynarodowej komisji do spraw edukacji dla XXI wieku*, Stowarzyszenie Oświatowców Polskich, Wydawnictwo UNESCO, Warszawa 1999.
 Dembo M.H., *Stosowana psychologia wychowawcza*, WSiP, Warszawa 1997
 Dewey J., *Moje pedagogiczne credo*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2005
 Dryden G., Vos J., *Rewolucja uczenia*, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2003
 Dylak S., Ubermanowicz S. (red) *Strategia nauczania- uczenia się infotechniki*, Fundacja Wolnego i otwartego oprogramowania, Poznań 2014
 Dymara B., *Dziecko w świecie edukacji*, Impuls, Kraków 2009
 Federowicz M., *Raport o stanie edukacji 201. Kontynuacja zmian*, IBE, Warszawa 2012
 Frankiewicz A., Zielkowska L., *Nowy program praktyk pedagogicznych*, Zajac B.(red) Skierniewice, Wyższa Szkoła Ekonomiczno- Humanistyczna, 2014
 Gutek G., L., *Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003
 Hamer H., *Rozwój przez wprowadzanie zmian centrum edukacji medycznej*, Warszawa 1998
 Holliday M., *Coaching, mentoring i zarządzanie*, Wydawnictwo HELION, Gliwice 2006
 Klaus- Stańska D., *Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń*, Wydawnictwo Akademickie ŻAK, Warszawa 2010
 Kupisiewicz Cz., *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Polska Oficyna Wydawnicza „BGW”, Warszawa 1996
 Kwaśnica R., *Wprowadzenie do myślenia o nauczycielu (w:) Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red), Pedagogika,t.2*, PWN, Warszawa 2003

Literatura uzupełniająca

- Armstrong M., *Zarządzanie zasobami ludzkimi*, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2000
 Beveridge S., *Special Educational Needs In Schools*, Routledge 1999
 Bronfenbrenner U., *The Ecology of Human Development*, Harvard University Press Cambridge 1979
 Danilewska J., *Agresja u dzieci – szkoła porozumienia*, WSiP, Warszawa 2002
 Drucker P.F., *Spoleczeństwo postkapitalistyczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999
 Falkowska E., Telusiewicz- Pacak A. (red.) *Dzieci w Polsce. Dane, liczby, statystyki* Polski Komitet Narodowy UNICEF, Warszawa 2013
 Kanarski L., Rokicki B.(red.), *Teoria i praktyka przywództwa wobec wyzwań edukacyjnych*, Warszawa, Instytut Nauk Humanistycznych, 2002
 Klus- Stańska D., *Konstruowanie wiedzy w szkole*, Olsztyn 2002
 Koźmiński A., Jemielniak D., *Zarządzanie od podstaw. Podręcznik akademicki*, Wydawnictwa akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008
 Szymański M., *Wyrównanie szans edukacyjnych- atut czy miraż reformy oświaty*, „Edukacja” 1999. Nr 1.

Śliwerski B., *Szkoła jako czynnik sprzyjający agresji* (w:) J. Pyżalski, E. Roland (red.), *Bulling and special Leeds (Bulling a specjalne potrzeby edukacyjne)*, Moduł 10, WSP, Łódź, 2011

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

Kolodziejczyk W., *Co to znaczy dobrze uczyć? Kto to jest dobry nauczyciel?* www.edunews.pl (dostęp: 15.12.2016)

Matczak A., Knopp K.A., *Znaczenie inteligencji emocjonalnej w funkcjonowaniu człowieka*, Warszawa, Wydawnictwo Stowarzyszenia Filomatów Liberi Libri, 2013,

WWW.liberilibri.pl (dostęp: 15.12.2016)

Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej, http://www.ptde.org/file.php/1/Archiwum/XIV_KDE/sniadek.pdf (dostęp: 08.03.2011).